

Ni Janša, ni Šarec, predsednik prvič brez mandatarja po volitvah

Predsednik SDS **Janez Janša** je pisno obvestil predsednika republike **Boruta Pahorja**, da ne bo sprejel mandata za sestavljanje vlade. Janša nima večine, ki bi mu zagotovila 46 glasov, ker se stranke iz leve sredine, ki so zadnja leta vladale, a so dramatično izgubile volitve, niso pripravljene niti pogovarjati o sodelovanju, ki bi omogočile, da bi vlado sestavil šef desnorsredinske stranke. Podobne težave, a drugačne vrste, ima tudi predsednik LMŠ **Marjan Šarec**, ki po umiku NSi **Mateja Tonina** iz pogovorov o koaliciji šestih majhnih strank, tudi nima 46 glasov. Pri Šarcu so včeraj še vztrajali, da jih mandatarstvo v prvem krogu niti ne zanima, ker se mora najprej izkazati zmagovalec volitev, torej Janša. To, da nima zagotovljene večine, je danes Šarec povedal tudi Pahorju. Zaradi tega bo v ponedeljek prihodnji teden predsednik republike Pahor državni zbor le še obvestil, da za mandatarja za sestavo vlade ne predlaga nikogar, ker s tem nihče ne soglaša. Kaj takega se bo po volitvah zgodilo prvič v novejši slovenski zgodovini. Podrobnosti o pismu Janše Pahorju lahko preberete [v povezanem članku tukaj](#).

So to le govorice ali Pahor res poskuša?

Marjan Šarec v poslanski klobi Foto: DZ/Borut Peršolja

Se je pa to, da predsednik republike ni imel kandidata in se je celo odpovedal iskanju, že zgodilo proti koncu mandatov po odstopih premierke **Alenke Bratušek** in premiera **Mira Cerarja**. Obakrat so bile posledica predčasne volitve. Včeraj so med novinarji zakrožile informacije, da v nenavadnem pat položaju Pahor kot mediator poskuša doseči srečanje in pogovor predsednikov na volitvah najuspešnejših strank **Janeza Janše** in **Marjana Šarca**, ki sta po podpori volivcev tudi najbolj odgovorna za razplet. V Pahorjevem kabinetu so na to včeraj odgovarjali, da govoric ne komentirajo in da jih je veliko, ker je napetost velika, saj ni mogoče izključiti niti možnosti ponovnih predčasnih volitev, če v slabem mesecu stranke ne najdejo dogovora o vladanju državi.

K dogovoru, kako iz zapletenega položaja, je Janšo in Šarca prvi pozval Matej Tonin, ko je javnost obvestil, da se NSI umika iz dogovarjanj šestih strank (LMŠ, SMC, SD, NSi, Desus in SAB), ker kljub konstruktivnemu usklajevanju koalicijske pogodbe v NSi ne verjamejo, da bi tako raznolika skupina

strank lahko uspešno in učinkovito vladala državi. Tonin je opozoril tudi na možne konflikte med strankami, ki so zadnja leta vladale in izgubile volitve (SMC, Desus, SD) in drugimi strankami in ocenil, da bi se o vladanju morali dogovoriti SDS in LMŠ. Ali bo kakšno srečanje Janše in Šarca in kdaj, je nejasno. Janša je Šarca in druge prvake strank na pogovor povabil po srečanju s predsednikom republike pred tednom, a so vabile stranke iz leve sredine hitro zavrnilo, SD Dejana Židana celo precej nevljudno. Šarec pa, čeprav so mediji to poročali, pogovora ni takoj zavrnil, je pa sčasoma po srečanju prvakov koalicije, ki jo je sestavljala, povedal, da se ne more hkrati pogovarjati še s SDS, če se pogovarja s to skupino strank.

Če bi Janša danes morebiti vendarle sprejel mandat za sestavljanje vlade, ki mu ga ponuja Pahor, čeprav nima zagotovljenih 46 glasov, bi s tem tvegala poraz v državnem zboru, kakršen se je doslej zgodil le **Zoranu Jankoviću**. Z takšnim poskusom bi Janša ponudil več časa za usklajevanja Marjanu Šarcu. Volitve predsednika vlade morajo biti najpozneje v sedmih dneh po vložitvi predloga kandidature in za toliko se zamakne čas postopkov proti predčasnim volitvam. Ker predsednikovega predloga za mandatarja v začetku prihodnjega tedna ne bo, bo začel teči dvotedenski rok, v katerem lahko mandatarja ob predsedniku republike predlagajo tudi poslanci. Če ga v teh dveh tednih ne najdejo, imajo še 48 ur tretjega kroga, da vendarle potrdijo nekoga, ki bi vladal, da bi se država s tem izognila predčasnim volitvam. A še ne povsem. Če temu šefu vlade pozneje ne potrdijo še ministrov, so posledica spet predčasne volitve.

V vladi z levimi ekstremisti, ki robantijo čez kapitalizem?

Dodaten dvotedenski rok za iskanje šefa vlade bo začel teči, ko se zbor seznani z obvestilom predsednika republike, da ni predlagal mandatarja, to se bo najbrž zgodilo na izredni seji

parlamenta v petek prihodnji teden. Šarec je trenutno bližje večini v državnem zboru kot Janša, a ta večina ni preveč prijetna za vladanje. Pridobi jo lahko s pomočjo Levice **Luke Meseca**, če ta vstopi v levo sredinsko koalicijo namesto NSi ali pa če zagotovi vsaj podporo Šarcu in njegovi formalno manjšinski vladi. Da jim bo na ta način Levica pomagala, leve stranke že dalj časa računajo. Težava Šarca, če se odloči za to levo smer, bo v vsebini, povezal bo namreč šefa dveh na volitvah hudo poraženih koalicij, Mira Cerarja in Alenko Bratušek, s precej ekstremistično levo stranko, ki na svojih kongresih prepeva internacionalo in robanti čez kapitalizem.

Če večine za izvolitev mandatarja nikakor ne bo mogel najti Janša in ne Šarec, bo sredi avgusta padla zastavica in Borut Pahor bo moral razpustiti državni zbor in razpisati že četrte zaporedne predčasne volitve. A med politiki je slišati, da je možnosti za to malo, ker si večina strank niti malo ne želi ponovnega odločanja ljudstva in bodo pripravljeni popuščati, da se temu izognejo.